

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 22 hallituksen esityksestä laiksi työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunta on 1 päivänä syyskuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 108 laiksi työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina esittelijä Maritta Hirvi sosiaali- ja terveysministeriöstä, eläkelaitostarkastaja Elisa Rauhamaa eläketurvakeskuksesta, asiamies Johan Åström Suomen Työnantajain Keskusliitosta, sosiaalipoliittinen asiamies Markku Koponen Liiketyönantajain Keskusliitosta, lakimies Janne Metsämäki Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, työympäristö-tutkimussihteeri Bjarne Andersson Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitosta, sosiaalis sihteeri Veikko Simpanen Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitosta ja varatuomari Outi Antila-Rantanen Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan työntekijäin eläkelain uudelleen yhteensovitusta sekä takautumisoikeutta ja takaisinperintää koskevien säännösten muuttamista. Uusi yhteensovitus voitaisiin tehdä, kun myönnetyn eläkkeen määrään vaikuttavat tekijät muuttuvat. Näin voidaan entistä paremmin pitää voimassa eläkkeen tavoitetaso, 60 prosenttia eläkkeensaajan aikaisemmista ansiotuloista. Työeläkelaitoksille ehdotetaan oikeus saada suoraan tapaturmava-

kuutus-, liikennevakuutus- tai sotilasvammalain mukaisen päivärahan, eläkkeen, elinkoron tai korvauksen maksajalta se eläkkeen määrä, jonka työeläkelaitos on maksanut hakijalle muun asian käsittelyn viivästymisen vuoksi. Takaisinperintäsäännöistä ehdotetaan tarkennettavaksi. Aiheettomasti maksettu etuus voitaisiin periä useimmiten takaisin. Kohtuusnäkökohtien perusteella tai takaisin perittävän määrän vähäisyyden vuoksi voitaisiin takaisinperinnästä luopua. Takaisin perittävä määrä voitaisiin myös kuitata myöhemmistä eläke-eristä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että takaisinperintää koskevia säännöksiä sovelletaan kohtuusnäkökohdat huomioon ottaen. Vilpittömässä mielessä ollutta edunsaajaa on suojattava. Erityisesti tämä on otettava huomioon silloin, kun edunsaaja on saanut väärää ohjausta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös siihen, että takaisinperintätilanteita ei pääse syntymään.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja, U. Anttila, Antvuori, Hiltunen, Hurskainen, Kaup-

pinen, Kuittinen, Muttilainen, Nordman, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka, Puisto ja Steenius-Kaukonen.

